

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Richarda Tomana a soudkyň JUDr. Renáty Zimové a Mgr. Markéty Jiráskové v právní věci žalobce **Ing. J. L.**, narozeného xxx, bytem xxx, xxx, zastoupeného Mgr. Petrou Bielinovou, advokátkou se sídlem Chalupkova 1367/1, 149 00 Praha 4, proti žalovaným **1) Česká republika – Ministerstvo vnitra**, IČO: 000 07 064, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, **2) Středočeský kraj – Krajský úřad Středočeského kraje**, IČO: 708 91 095, se sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5, o zaplacení **75.000,- Kč**, o odvolání druhého žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 20. 1. 2016, č.j. 14C 65/2014-112, ve spojení s usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9. 2. 2017, č.j. 14C 65/2014-146,

t a k t o :

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. spolu s usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9. 2. 2017, č.j. 14C 65/2014-146, **ruší** a věc se v tomto rozsahu **v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil druhému žalovanému povinnost zaplatit žalobci zadostiučinění ve výši 75.000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku (výrok I.), zamítl žalobu vůči druhému žalovanému co do částky 15.000,- Kč (výrok II.), zamítl žalobu vůči prvnímu žalovanému (výrok III.) a rozhodl, že prvnímu žalovanému se náhrada nákladů řízení proti žalobci nepřiznává (výrok IV.). Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9. 2. 2017, č.j. 14C 65/2014-146 pak byl napadený rozsudek doplněn o výrok, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem a druhým žalovaným.

Rozhodl tak o žalobě, pro kterou se žalobce po prvním žalovaném domáhal zaplacení částky 30.000,- Kč jako přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v tom, že první žalovaný způsobil průtahy v řízení pod sp. zn. MV-54120/ODK-2013 o celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací, a kterou se po druhém žalovaném domáhal zaplacení jednak částky 30.000,- Kč jako přiměřeného zadostiučinění za vzniklou

nemajetkovou újmu spočívající v nesprávném (nezákonném) postupu druhého žalovaného v řízení o poskytování informací na základě žádosti žalobce ze dne 16. 3. 2013, když vydal doposud 6 nezákonných rozhodnutí, dále částky 30.000,- Kč jako přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v nevyřízení žádosti žalobce o poskytování informací v zákonné lhůtě a v řádném nepředložení spisu nadřízenému orgánu k rozhodnutí, a nakonec částky 30.000,- Kč jako přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v tom, že druhý žalovaný způsobil průtahy v řízení o celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací. Požadavek žalobce vychází z jeho žádosti ze dne 16. 3. 2013, kdy se obrátil na druhého žalovaného se žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., a to konkrétně o sdělení výše platu a výše odměň ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce a o sdělení důvodů jednotlivých odměň v uplynulých dvou letech. Poskytnutí úplné informace pak trvalo 2,75 roku, neboť první žalovaný 6 x zrušil nezákonná rozhodnutí druhého žalovaného a 7 x vydal příkaz podle zákona č. 106/1999 Sb. k odstranění nesprávného postupu správního orgánu prvního stupně.

Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobce podal dne 16. 3. 2013 u druhého žalovaného žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kterou se domáhal sdělení výše platu a výše odměň ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce a dále pak sdělení důvodů jednotlivých odměň v uplynulých dvou letech. Informace byla žalobci poskytnuta druhým žalovaným v plném rozsahu dne 27. 11. 2015 pod č.j. 148702/2015/KUSK, první žalovaný postup druhého žalovaného potvrdil rozhodnutím ze dne 5. 1. 2016.

Na podkladě těchto skutkových zjištění soud prvního stupně uzavřel, cituje § 1 odst. 2, § 13 odst. 1, 2, § 22 odst. 1, § 31a a § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“), § 2 odst. 1, § 14 odst. 5 písm. d), odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále i jen „InfZ“), § 14 odst. 1, 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), že povinný subjekt v projednávaném případě je územní samosprávný celek, neboť uspokojování potřeb informací náleží do samostatné působnosti Středočeského kraje. Shledal tak důvodnou námitku prvního žalovaného spočívající v nedostatku pasivní legitimace, proto žalobu vůči prvnímu žalovanému jako nedůvodnou zamítl.

Ve vztahu k druhému žalovanému shledal soud prvního stupně nedůvodnou námitku promlčení žalobou uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy, neboť řízení o žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 16. 3. 2013 skončilo až 27. 11. 2015, kdy druhý žalovaný poskytl žalobci informace v požadovaném rozsahu a ve formě, o kterou žalobce požádal, a žalobce podal žalobu dne 3. 2. 2014.

Dále se soud prvního stupně zabýval otázkou výše zadostiučinění odpovídající nemajetkové újmě žalobce, když vycházel z toho, že první žalovaný vydal v řízení celkem 7 rozhodnutí, kterými vždy druhému žalovanému přikázal dle § 16a odst. 6 písm. b) informačního zákona, aby do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žádost žalobce o poskytnutí informací vyřídil, žalobce se svého práva na poskytnutí informací domohl po druhém žalovaném až po více jak 2 letech a 8 měsících po podání žádosti, což soud prvního stupně hodnotí jako nepřijatelné a hraničí až se šikanou, přičemž zcela selhala dohledová činnost prvního žalovaného nad činností druhého žalovaného. Soud prvního stupně uzavřel, že došlo k nepřiměřené délce správního řízení, neboť trvalo více jak 2 roky a 8 měsíců, tj. řádově

o 29 měsíců déle, než bylo očekávatelné, a dodal, že správní řízení a i řízení o žádosti o poskytnutí informací je zákonem lhůtováno právě proto, aby bylo rozhodováno v kratších lhůtách, než je očekávatelné například v soudním řízení.

Soud prvního stupně uzavřel, že žalobci přísluší (s ohledem na Manuál pro aplikaci zákona č. 82/1998 Sb. na případy odškodňování průtahů v řízení vydaného Ministerstvem spravedlnosti ČR a Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010) částka 55.011,- Kč (1.667,- Kč za 1 měsíc řízení x 33 měsíců), přičemž použil samotnou hranici horního intervalu, tedy 1.667,- Kč za 1 měsíc řízení, neboť řízení o poskytnutí informací na základě žádosti žalobce ze dne 16. 3. 2013 bylo extrémně dlouhé, odvolací orgán 6 x zrušil rozhodnutí druhého žalovaného, neboť druhý žalovaný opakovaně nerespektoval závazný právní názor prvního žalovaného a nereagoval ani na 7 rozhodnutí prvního žalovaného, kterými druhému žalovanému uložil vyřídit žádost žalobce do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Dále soud prvního stupně zvažoval další zákonná hlediska uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., když dospěl k závěru, že se nejednalo o složitou věc, a že žalobce měl oprávněný zájem na poskytnutí informací, neboť se jedná o finanční prostředky z veřejných rozpočtů, do nichž přispívají všichni daňoví poplatníci a mají právo na kontrolu, jak je s těmito prostředky hospodařeno a za co jsou vynakládány. Z těchto důvodů soud prvního stupně zvýšil základní částku o 36,33%, tedy o 19.989,- Kč, a proto žalobě vůči druhému žalovanému co do částky 75.000,- Kč vyhověl a co do částky 15.000,- Kč žalobu zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a prvním žalovaným, který uplatnil požadavek na náhradu nákladů řízení ve výši 900,- Kč, rozhodl soud prvního stupně podle § 150 o. s. ř. a prvnímu žalovanému náhradu nákladů řízení proti žalobci nepřiznal. Soud prvního stupně shledal požadavek prvního žalovaného na zaplacení náhrady nákladů řízení výlučně po žalobci v rozporu s dobrými mravy. První žalovaný, jakožto nadřízený orgán druhého žalovaného, dle názoru soudu prvního stupně zcela selhal v kontrolní a dohledové činnosti, když dosud z nezákonného a obstrukčního postupu druhého žalovaného, jeho konkrétních pracovníků, nevyvodil personální či jinou odpovědnost.

O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a druhým žalovaným rozhodl soud prvního stupně dle úspěchu ve věci s poukazem na § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalobce měl vůči druhému žalovanému úspěch z 83,33 %, ve zbytku měl úspěch druhý žalovaný. Žalobce se v případě úspěchu ve věci náhrady nákladů řízení výslovně vzdal, proto bylo rozhodnuto, tito účastníci nemají vzájemně na náhradu nákladů řízení právo.

Druhý žalovaný napadl výrok I. rozsudku soudu prvního stupně včasným a přípustným odvoláním, ve kterém uvedl, že je nesporné, že žalobce napadá rozhodnutí žalovaného a označuje jej v žalobě jako „Krajský úřad Středočeského kraje“. Stejně tak uložil soud povinnost „Krajskému úřadu Středočeského kraje“. V napadeném rozsudku (např. na straně 6, třetí odstavec zdola) je uvedeno, že „... rozhodoval Krajský úřad Středočeského kraje o poskytnutí informace...“. Je nesporné, že Krajský úřad Středočeského kraje je orgánem kraje. Tento orgán kraje však nemá samostatnou právní subjektivitu, a to ani procesní ani hmotnou v soukromoprávních (občanskoprávních) vztazích. Nedostatek pasivní legitimace na straně žalovaného „Krajského úřadu Středočeského kraje“ je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, jehož důsledkem je zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř.

Soud prvního stupně dále dle druhého žalovaného nesprávně právně hodnotil otázku samostatné působnosti rozhodování Krajského úřadu Středočeského kraje jako orgánu kraje.

Podle § 66 zákona č. 129/2000 Sb., krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí. Rada může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem. Krajský úřad rozhoduje v samostatné působnosti v případech stanovených tímto zákonem nebo zvláštním zákonem. Krajský úřad Středočeského kraje při odpovědi na žádost o informaci neplnil úkol uložený mu zastupitelstvem ani radou. Ani zvláštní zákon č. 106/1999 Sb. nestanoví, že na žádost o informace odpovídá výslovně „krajský úřad“. Podle názoru druhého žalovaného je povinným subjektem vždy samosprávný celek, tedy Středočeský kraj, a nikoliv jeho jednotlivý orgán.

Soud prvního stupně dle druhého žalovaného nesprávně právně hodnotil otázku práva na informace. Soud prvního stupně použil analogie zákona o obcích a zákona o hlavním městě Praze, přitom však pominul, že nárok na informace má „občan“ obce nebo hl. m. Prahy. Podle § 1 zákona č. 129/2000 Sb. je kraj územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Podle § 12 zákona č. 129/2000 Sb. občanem kraje je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je přihlášená k trvalému pobytu v některé obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje. Je nesporné, že žalobce není občanem Středočeského kraje s ohledem na jeho trvalé bydliště xxx, xxx a poté xxx, xxx. Žalobce, který není občanem Středočeského kraje, nesplňuje podmínku závažného zájmu na informace, nepodííl se žádnými přímými daněmi na příjmech Středočeského kraje, a tedy nesplňuje test proporcionality. Soud prvního stupně se otázkou důvodů, k čemu má žalobci skutečně sloužit informace o mzdových prostředcích vynaložených z rozpočtu Středočeského kraje, vůbec nezabýval.

Nakonec druhý žalovaný namítal, že žalobce v žalobě i v doplnění žaloby požadoval pouze část nemajetkové újmy ve výši 30 tisíc korun českých. Soud prvního stupně však přisoudil více, než žalobce požadoval, a to přesto, že žádný právní předpis výši odškodného neupravuje. Druhý žalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že se žaloba zamítá, nebo rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

První žalovaný se k odvolání druhého žalovaného vyjádřil tak, že ponechává rozhodnutí o odvolání na posouzení odvolacího soudu.

Žalobce se k odvolání druhého žalovaného vyjádřil tak, že otázka nedostatku pasivní legitimace druhého žalovaného, jakož i otázka rozhodování krajského úřadu v samostatné působnosti, byla dostatečně vyřešena, a to i v rámci další judikatury, kdy žalovaný kraj jako samostatný územně správní celek jedná prostřednictvím svého krajského úřadu a nese současně plnou odpovědnost. Druhý žalovaný byl navíc jak v žalobě, tak v rozsudku řádně označen. Právo podle zákona č. 106/1999 Sb. není omezeno jen na občany obce, naopak toto právo je jako jedno ze základních práv zaručené ústavou garantováno všem zcela bez rozdílu. K testu proporcionality se jednomyslně vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ČR. Test proporcionality tedy byl vyloučen již zákonodárcem a je přímo zákonnou povinností druhého žalovaného zajistit (bezodkladně) zpřístupnění požadovaných informací (zejména u nejvyšších vedoucích funkcí) a následně rovněž jejich úplné zveřejnění (§ 5 odst. 3 InfZ) v rámci zajištění úplné transparentnosti státní správy. Přisouzeno bylo 75tis.Kč z požadovaných 90tis.Kč, tedy v rámci navrženého rozsahu a nikoli více. K případným novým tvrzením či důkazům ze strany druhého žalovaného nelze přihlídnout s ohledem na provedenou koncentraci řízení při prvním ústním jednání. Žalobce navrhl, aby odvolání druhého žalovaného bylo odvolacím soudem zamítnuto.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu napadeného rozsudku, avšak převážně z jiných, než druhým žalovaným namítaných důvodů.

Řízení předcházející vydání rozhodnutí soudem prvního stupně bylo totiž postiženo vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, neboť nebylo zejména rozhodnuto o změně (rozšíření) žaloby obsažené v podání žalobce ze dne 30. 7. 2015. Toto doplnění žaloby navíc obsahovalo vady, které v průběhu řízení nebyly odstraněny. Je též třeba přisvědčit odvolací námitce druhého žalovaného, že žalobce v doplnění žaloby požadoval na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení částku 30.000,- Kč, soud prvního stupně mu však přisoudil v rozporu s § 153 odst. 2 o. s. ř. více (75.000,- Kč). Nakonec soud prvního stupně ve vztahu k druhému žalovanému nerozhodl o všech nárocích žalobce, když z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že se soud prvního stupně zabýval pouze jeho nárokem na náhradu nemajetkové újmy z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení, nikoliv však již nárokem na náhradu nemajetkové újmy z titulu vydání nezákonných rozhodnutí a z důvodu „způsobení průtahů v celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací“.

Odvolací soud však neshledal důvodnou námitku odvolatele, že jej žalobce v žalobě označil jako „Krajský úřad Středočeského kraje“, a že stejně tak uložil soud povinnost „Krajskému úřadu Středočeského kraje“, přičemž tento orgán kraje nemá samostatnou právní subjektivitu a řízení je třeba ve vztahu k druhému žalovanému zastavit pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení podle § 104 odst. 1 o. s. ř. Odvolací soud konstatuje, že ze žaloby, jakož i z napadeného rozsudku soudu prvního stupně je zřejmé, že druhý žalovaný je od samého počátku řízení označen především jako Středočeský kraj a nikoliv jako Krajský úřad Středočeského kraje. Středočeský kraj, jako vyšší územně samosprávný celek, má procesní způsobilost (§ 20 odst. 1 o. s. ř. a § 1 odst. 2 zák. č. 129/2000 Sb.), podmínka řízení na straně účastníka je tak splněna.

Odvolací soud se zároveň ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně o tom, že druhý žalovaný je věcně pasivně legitimován ve smyslu § 19 a násl. OdpŠk, neboť k poskytnutí informací na základě žádosti žalobce ze dne 16. 3. 2013 došlo v rámci samostatné působnosti Středočeského kraje, což vyplývá z § 4 zákona č. 129/2000 Sb. a § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2010, č.j. 4 Ans 13/2008-87).

Podle § 79 odst. 1 o. s. ř. musí být ze žaloby patrné, čeho se žalobce domáhá. Projev toho, čeho se žalobce žalobou domáhá (tzv. žalobní petit), musí být obsahově úplný, určitý a srozumitelný. Soud totiž musí za řízení vědět, o čem má jednat a rozhodnout, neboť nesmí (s výjimkou případů uvedených v § 153 odst. 2 o. s. ř.) účastníkům přiznat jiná práva a uložit jim jiné povinnosti, než jsou navrhovány.

Požaduje-li žalobce peněžité plnění, musí být ze žaloby patrné také to, jakou částku mu žalovaný má zaplatit. Žalobce může rovněž požadovat, aby bylo rozhodnuto o více peněžitých nárocích (např. na náhradu škody) se samostatným skutkovým základem (jde o tzv. objektivní kumulaci nároků). I v takovém případě musí žalobce v žalobě uvést ohledně jednotlivých uplatněných nároků skutečnosti, kterými u těchto nároků vylicí skutek (skutkový děj), a rovněž uvést peněžitou částku, kterou z titulu každého jednotlivého nároku požaduje zaplatit. Pokud tak neučiní, nemůže soud jednat o věci samé, stejně jako v případě uplatnění

jen jednoho nároku na náhradu škody. Neobsahuje-li žaloba všechny stanovené náležitosti nebo je-li neurčitá nebo nesrozumitelná, předseda senátu usnesením žalobce vyzve, aby žalobu doplnil nebo opravil, určí mu k tomu lhůtu a poučí jej, jak je třeba doplnění nebo opravu provést (§ 43 odst. 1 o. s. ř.). Není-li přes výzvu předsedy senátu žaloba opravena nebo doplněna a nelze-li pro tento nedostatek v řízení pokračovat, soud usnesením žalobu odmítne, jestliže žalobce byl o tomto následku poučen (§ 43 odst. 2 o. s. ř.) [k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1310/2003]. Má-li však podání, jímž byla uplatněna změna návrhu, vady, které by bránily pokračování v řízení o změněném návrhu, pokusí se soud postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř. o jejich odstranění; nebudou-li ani poté vady odstraněny, soud v dalším řízení nebude ve smyslu § 43 odst. 2 věty druhé o. s. ř. k takovému podání přihlížet; usnesení o odmítnutí podání o změně návrhu se nevydává.

V tomto řízení se žalobce po druhém (nyní již jediném) žalovaném domáhá mimo jiné náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč, která mu měla být způsobena tím, že „krajský úřad v řízení o poskytování informací na základě žádosti žadatele ze dne 16. 3. 2013 (sp. zn. SZ_046677/2013/KUSK Krajského úřadu Středočeského kraje, sp. zn. MV-54120/ODK-2013 Ministerstva vnitra ČR) postupoval nesprávně (nezákonně), když vydal doposud šest nezákonných rozhodnutí“. Takto žalobce upřesnil svou žalobu podáním ze dne 30. 7. 2015, ve kterém zároveň nezákonná rozhodnutí prvoinstančního orgánu označil datem jejich vydání, a to 29. 3. 2013, 28. 5. 2013, 15. 7. 2013, 23. 9. 2013, 19. 3. 2014 a 18. 8. 2014. Žalobce však již neuvedl, jakou konkrétní částku (z požadovaných 30.000,- Kč) na náhradu nemajetkové újmy z titulu každého jednotlivého nezákonného rozhodnutí požaduje zaplatit, přičemž soud prvního stupně měl postupem dle § 43 odst. 1 o. s. ř. tuto vadu žaloby odstranit.

Dále se žalobce po druhém žalovaném domáhá náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč z důvodu, že krajský úřad „postupoval nesprávně (nezákonně), když řádně nevyřídil žádost žalobce o informace v zákonné lhůtě a nepředkládal řádně spis nadřízenému orgánu k rozhodnutí“, a náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč z důvodu, že krajský úřad „postupoval nesprávně, když způsobil průtahy v celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací“. Z uvedených požadavků žalobce není dle odvolacího soudu zcela zřejmé, čím se uvedené nároky liší, zejména pokud se jedná o nevyřízení žádosti žalobce v zákonné lhůtě a způsobení průtahů v délce 1,5 roku. Není ani zřejmé, zda žalobce požaduje náhradu nemajetkové újmy (a v jaké výši) z titulu neposkytnutí informací. I v této části měl soud prvního stupně vadu žaloby odstranit postupem dle § 43 odst. 1 o. s. ř.

Podle § 95 odst. 1 věty první o. s. ř. žalobce (navrhovatel) může za řízení se souhlasem soudu měnit návrh na zahájení řízení. Podle § 95 odst. 2 o. s. ř. soud nepřipustí změnu návrhu, jestliže by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu. V takovém případě pokračuje soud v řízení o původním návrhu po právní moci usnesení.

Žalobce se svou žalobou ze dne 3. 2. 2014 domáhal, aby žalovaným byla uložena povinnost zaplatit společně a nerozdílně žalobci zadostiučinění za nesprávný úřední postup a nezákonná rozhodnutí ve výši 30.000,- Kč (odvolacímu soudu není zcela zřejmé, zda se žalobce též domáhal konstatování nesprávného úředního postupu – viz 3. strana žaloby a žalobní petit pod bodem 1/). K výzvě soudu prvního stupně ze dne 28. 4. 2015 žalobce „doplnil“ žalobu podáním ze dne 30. 7. 2015 tak, že se po prvním žalovaném domáhal zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč za nesprávný postup, když „způsobil průtahy v celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací“, a po druhém

žalovaném se domáhal zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč za nesprávný (nezákonný) postup, když „vydal doposud šest nezákonných rozhodnutí“, náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč za nesprávný (nezákonný) postup, když „řádně nevyřídil žádost žalobce o informace v zákonné lhůtě a nepředkládal řádně spis nadřízenému orgánu k rozhodnutí“, a náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč za nesprávný postup, když „způsobil průtahy v celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací“.

Žalobce tedy v podání ze dne 30. 7. 2015 požadoval na náhradě nemajetkové újmy zaplatit více, celkem 120.000,- Kč (zároveň není zřejmé, zda se stále případně domáhá i konstatování nesprávného úředního postupu), v žalobě se domáhal zaplacení pouze částky 30.000,- Kč. Dokud soud prvního stupně o v řízení před ním uplatněné změně žaloby nerozhodne (postupem podle § 95 odst. 1 a 2 o. s. ř.), nemůže jednat a rozhodovat ani o původní, ani o „změněné“ žalobě, protože není závazným způsobem vyřešeno, co je vlastně předmětem řízení (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2532/2015).

Soud prvního stupně se dále zabýval pouze některými dílčími nároky, které žalobce žalobou uplatnil, a jiné opominul. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že soud prvního stupně posuzoval pouze nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení o žádosti žalobce o poskytnutí informací, nikoliv však již nároky další. Ačkoliv soud prvního stupně vyčerpал celý předmět řízení v tom směru, že rozhodoval (bez připuštění změny žaloby) ve vztahu k druhému žalovanému celkem o částce 90.000,- Kč (výroky I. a II. napadeného rozsudku), nevypořádal se s ostatními nároky žalobce tak, jak jsou specifikovány v jeho podání ze dne 30. 7. 2015.

Vzhledem k tomu, že řízení před soudem prvního stupně bylo postiženo vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava, odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. spolu s doplňujícím usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9. 2. 2017, č.j. 14C 65/2014-146 (kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení mezi žalobcem a druhým žalovaným a jedná se tak o akcesorický výrok k výroku I. napadeného rozsudku) zrušil (§ 219a odst. 1 písm. a), b) o. s. ř.) a věc podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil v tomto rozsahu soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Na soudu prvního stupně především bude, aby postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř. vedl žalobce k odstranění vad jeho žaloby spočívající v neurčité výši jednotlivých žalobcových nároků na náhradu nemajetkové újmy z titulu vydání šesti nezákonných rozhodnutí, neboť se jedná o nároky se samostatným skutkovým základem. Dále bude třeba, aby žalobce objasnil, čím se liší jeho nároky na náhradu nemajetkové újmy (specifikované v podání ze dne 30. 7. 2015 pod body 2/ a 3/ na str. 2), zejména pokud se jedná o nevyřízení žádosti žalobce v zákonné lhůtě a způsobení průtahů v délce 1,5 roku. Nakonec žalobce uvede, zda také požaduje náhradu nemajetkové újmy (a v jaké výši) z titulu neposkytnutí informací a zda se domáhá též konstatování nesprávného úředního postupu. Zároveň soud prvního stupně žalobce poučí, že nebudou-li vady odstraněny, soud v dalším řízení nebude ve smyslu § 43 odst. 2 věty druhé o. s. ř. k takovému podání (nebo jeho nesrozumitelné části) přihlížet (usnesení o odmítnutí podání o změně návrhu se nevydává). Pokud budou vady žaloby odstraněny, rozhodne soud prvního stupně o změně (rozšíření) žaloby obsažené v podání žalobce ze dne 30. 7. 2015 postupem podle § 95 o. s. ř.

Soud prvního stupně dále posoudí, zda se v posuzovaném případě jedná o řízení, které spadá do působnosti čl. 6 Evropské úmluvy o lidských právech a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práva a svobod, a zda je tedy v daném případě použitelné i stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, a zda se tak uplatní vyvratitelná domněnka vzniku újmy (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 344/2014).

Pokud soud prvního stupně dospěje k závěru, že řízení, v němž mělo dojít k nesprávnému úřednímu postupu, za který žalobce požaduje zadostiučinění za tvrzenou nemajetkovou újmu, nespadá mezi řízení dle čl. 6 Úmluvy a čl. 38 odst. 2 Listiny, pak bude vycházet z toho, že k nesprávnému úřednímu postupu mohlo dojít pouze ve smyslu § 22 odst. 1 věty druhé a nikoliv věty třetí cit. ust. OdpŠk (průtahy spočívající v porušení zákonné lhůty), pročež se ve vztahu k tomuto řízení nelze otázkou přiměřenosti (celkové) délky řízení zabývat, a nelze na něj tudíž ani bez dalšího aplikovat závěry vyjádřené ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 5. 2016, sp. zn. 30 Cdo 4815/2015). V takovém případě bude třeba, aby žalobce vznik nemajetkové újmy tvrdil a prokázal, neboť nemajetková újma dovozovaná z délky řízení se v řízeních, která nespádají pod okruh řízení ve výše citovaném stanovisku vymezených, prokazuje. V tomto směru je třeba žalobce řádně poučit dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. Soud prvního stupně dále vezme v úvahu, že nemajetková újma účastníka řízení spočívá v dotčení jeho nemajetkové sféry. Tato újma je vnímána subjektivně, nicméně vlastní prožívání účastníka nemůže být bez dalšího pro zjištění vzniklé újmy rozhodující (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 3322/2008 nebo ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3731/2011).

Na podkladě provedeného dokazování zjištěný skutkový základ věci podrobí soud prvního stupně přesvědčivé právní kvalifikaci, která poté vyústí v nové rozhodnutí. Bude-li mít konečné rozhodnutí opět povahu rozsudku, postará se soud prvního stupně, aby jeho odůvodnění přesvědčilo o správnosti rozsudečných výroků, a aby mělo všechny náležitosti předvídané § 157 odst. 2 o. s. ř. – tj. zejména podrobí příslušným právně kvalifikačním úvahám bez výjimky všechny jednotlivé žalobou formulované nároky.

V konečném rozhodnutí soud prvního stupně také znovu rozhodne o nákladech řízení včetně řízení odvolacího (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto usnesení je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně rozhodujícího v této věci ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek dle § 237 o.s.ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha dne 4. května 2017

Mgr. Richard Toman v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Rejentová